

<p>GEZ</p>	<p>KARTA ADRESOWA ZABYTKU</p>		<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">Radzików</p>
<p>1. Nazwa pałac</p>	<p>2. Czas powstania XVIII w./ przebud. XIX i XX w.</p>	<p>4. Adres</p> <p>Radzików nr 66 66-019 Radzików</p> <p>dz. nr 124/2</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>			<p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: lubuskie</p> <p>powiat: słubicki</p> <p>gmina: Cybinka</p>
			<p>6. Formy ochrony</p> <p>Pałac wpisany do rejestru zabytków pod nr 275</p>

8. Historia, opis i wartości

Historyczny zespół pałacowy położony jest w południowo-wschodniej części wsi. Pałac usytuowany został w otoczeniu niewielkiego parku krajobrazowego, w oddaleniu od wiejskiej drogi gruntowej, prowadzącej do wsi Mierczany. Fasadą budynek jest skierowany w stronę drogi. Wjazd do pałacu prowadzi przez zachowaną częściowo bramę, z drogą przechodzącą przez fragment parku, prowadząc dalej do paradnego podjazdu przed pałacem. Po stronie wschodniej i zachodniej pałacu, poza parkiem, zlokalizowane są zabudowania folwarku. Według wykazu brandenburskiej Izby Rolniczej z 1921 r. we wsi istniał majątek szlachecki. Fakty związane z powstaniem pałacu, jak również informacje na temat twórców jego architektury, nie są dokładnie znane, z uwagi na brak przekazów archiwalnych. Z pewnością budowa rezydencji ma związek z jednym z kolejnych właścicieli majątku. Czas powstania pałacu zbiega się z urzędowaniem starosty Hansa Friedricha von Winning, ówczesnego właściciela majątku (w 1782 r.). Od 1809 r. majątkiem zarządzał przedstawiciel rodu von Zastrow. Od połowy XIX wieku majątek w Radzikowie należał do rodziny von Haslingen. Po 1945 r. zespół folwarczny oraz pałac znajdowały się w użytkowaniu PGR. W budynku urządzono szkołę, mieszkania dla nauczycieli, biura oraz świetlicę. Obecnie pałac wraz z parkiem jest własnością prywatną. Zasadnicza bryła pałacu ukształtowana została w 4. ćw. XVIII w.. Wskutek późniejszych – XIX-wiecznych i XX-wiecznych przekształceń, pierwotne cechy stylowe obiektu uległy zatarciu. Rozczłonkowana bryła pałacu składa się z XVIII-wiecznej części zasadniczej i późniejszego skrzydła od strony wschodniej z trój kondygnacyjną klatką schodową. XVIII-wieczna część bryły nakryta jest wysokim dachem naczółkowym oraz dachem mansardowym w partii dobudowanej później. W połaciach dachowych rytmicznie rozmieszczone są wystawki z dwuspadowymi daszkami. Wyodrębniona architektonicznie w elewacji tylnej klatka schodowa nakryta jest niskim dachem namiotowym. Wszystkie dachy pokryte są ceramiczną dachówką karpiówką, układaną w koronkę. Budynek w całości jest podpiwniczony, murowany z cegły pełnej ceramicznej, parterowy z użytkowym poddaszem. Elewacja frontowa – północna jest symetryczna, jedenastoosiowa z trzyosiowym pseudoryzalitem pośrodku, który w partii dachu przechodzi w wystawkę zwieńczoną trójkątnym szczytem z neobarokową dekoracją. Na osi środkowej pseudoryzalitu znajduje się wejście główne do pałacu. Elewacja tylna – południowa, wychodząca na park, zakomponowana została analogicznie do frontowej. Elewacja boczna – zachodnia jest czteroosiowa, parterowa z wysokim podpiwniczeniem i wejściem do piwnicy, z dwuosiowym szczytem zwieńczonym dachem mansardowym z dwiema facjatkami. Elewacja boczna – wschodnia jest niesymetryczna, parterowa z wysokim podpiwniczeniem i wejściem do piwnicy. Wnętrze pałacu zostało wtórnie przekształcone, pozbawione oryginalnego wystroju i wyposażenia. Spośród historycznych elementów wyposażenia zachowała się stolarka drzwi w elewacji frontowej, umieszczona we wnęce zamkniętej pełnym łukiem, z dekoracyjnie rzeźbionymi płycinami. W 1973 r. wykonano remont generalny, w ramach którego dokonano zmiany układu wnętrza, dostosowując poszczególne pomieszczenia do różnych funkcji. Parter pałacu przeznaczono na pomieszczenia klasowe, poddasze zaadoptowano na mieszkania dla nauczycieli. W piwnicy mieściła się świetlica szkolna, kuchnia, kotłownia oraz sanitariaty. Aktualnie pałac nie jest użytkowany.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan techniczny obiektu zły. Pałac popada w ruinę. Fundamenty i ściany przyziemia z uwagi na brak izolacji są mocno zawilgocone. Częściowy brak tynków, duże ubytki w stropach i pokryciu dachowym. Przeważająca część tworów okiennych i drzwiowych jest zabita deskami. Całkowity brak stolarki okiennej i drzwiowej. Nie ma żadnej instalacji i elementów pierwotnego wyposażenia. Budynek jest tylko prowizorycznie zabezpieczony, osoby postronne mogą bez problemów dostać się do środka i dopuścić się aktów wandalizmu.

Zagrożenia dla wartości historycznych stanowi przebudowa, zakrycie detalu architektonicznego ociepleniem elewacji, wprowadzanie wtórnych przybudówek o dysharmonizującej formie, wymiana zachowanej stolarki na współczesną bez zachowania historycznej formy, adaptacja bez zachowania historycznej formy. Postuluje się zabezpieczenie pałacu przed niepowołanym wtargnięciem osób postronnych, a także uzupełnienie tynków, naprawa pokrycia dachowego, montaż izolacji. Należy utrzymywać w jak najlepszym stanie zachowanych, historycznych wartości obiektu.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

09.12.2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków